

Uygurca Xuanzang-Biyografisindeki Çince Alıntılar (Chinesische Lehnwörter in uigurischer Xuanzang-Biographie)

Mehmet Ölmez
(Ankara)

0. Giriş	4. Xuanzang-Biyografisi VII. Bölümde Geçen
1. Listenin Düzenlenişi.	Çince Sözcüklerin Listesi.
2. Dizinlerin Düzenlenişi.	5. Dizinler (Indizes)
3. Deutsche Zusammenfassung	6. Kaynakça

0. Giriş.

Türkiye’de daha önce bu konuda çalışmalar yapılmadığı için konuyla ilgili önceki çalışmalara değinmek gerekiyor. Bu nedenle de kapsamlı ilk çalışma olan Csongor’un yazısı ilk elde anılması gereken bir çalışmadır.

Burada yapılmaya çalışılan Uygurcadaki Çince sözcükler üzerine bir inceleme sunmak olmayıp, sadece Ht VII’de görülen Çince sözcüklerin çok yönlü listesini hazırlamaktır. Gerçekte de bu sözcüklerin hemen tümüne yakını kitabın yazarı tarafından *açıklamalar* (Kommentar) bölümünde ele alınmıştır. Değiniilmeyenler ise, *burhan*, *biti*- örneklerinde olduğu gibi eski alıntılardır. Ayrıca bu alıntıların ikinci bölümlerinin Türkçe olmasından dolayı da bir yönüyle Türkçe sayılmışlardır. Benim katkım ise fazla olarak Pulleyblank’teki Orta Çince şekilleri Karlgren ve Shogaito’nun okuyuşlarıyla birlikte bir araya getirmektir.

Csongor’un “Tang Dönemi Uygur Dilinde Çince” başlıklı yazısında da belirtildiği üzere, Çince üzerine dilbilimsel veriler, Çincenin ses tarihi hakkında ancak Çince dışındaki komşu dillere geçmiş sözcükler aracılığıyla ilgi edinebilmekteyiz.

Csongor’un 1952’de yayımlanan çalışmasının üstünden bugüne 44 yıl geçti. Söz konusu çalışma *U*, *M* ve *TT* gibi dizi kitaplarla diğer metin çalışmalarına dayanmaktaydı. O dönemden bugüne BT dizisinde çıkan kitaplar olmak üzere, çok sayıda yeni Uygurca metin yayımlandı. Suv. Ht

gibi oylumlu Uyğurca metinlerin yayımları ise henüz tamamlanmamış olup bugün de sürmektedir.

Csongor 1952'deki çalışmasında 194 sözcüğü, 1954'teki çalışmasında Feng Chia-sheng'in yayımladığı parçaya göre eski-yeni toplam 50 sözcüğü ele almıştı. Oysa yalnızca Xuanzang-Biyografisinin VII. bölümünde 190'ın üzerinde Çince kökenli sözcük geçmektedir. Eğer Xuanzang-Biyografisinin tümü üzerinde bu tür bir çalışma yapılmış olsaydı bu sayı çok daha fazla olacaktı. Bu çalışmanın da şu an sürdürülmekte olduğunu ayrıca belirtmek isterim.

Csongor, adı geçen yazısında Çince kökenli Uyğurca sözcüklerin okunuşundaki güçlüklerle değinmekte ve TT VII'de Arat tarafından *kuu* (危) okunan sözcüğün en az 10 ayrı şekilde, *kou*, *kuo*, *kū*, *kü*, *guu*, *gou*, *gō*, *gū* ve *gü* olarak okunabileceğine işaret etmektedir. Gerçekte bu sözcüklerin çoğu 花 *hua* 'çiçek', 街 *kay* 'cadde' gibi gerçek anlamda ödünç olmayıp Uyğurca metinlerde bir veya en fazla birkaç kez görülen yabancı öğelerdir (Csongor s. 75-76).

Csongor, kendi incelemesinden önce yayımlanan Uyğurca metin çalışmalarında Çince sözcüklerin kiminin ses değerinin tam verilemediğine değinir ve bu okuyuşlardan örnekler verir: örneğin *sutsi* yerine *šutsi* (水精) okuyuşu gibi. Kimi okuyuşlar da değişken şekilleri olmasından dolayı oldukça sorunludur; *toyin* (道人) sözünde olduğu gibi.

Csongor'un yazısında daha sonra Çince kökenli sözcüklerde ünlülerin ve ünsüzlerin gösterimi ele alınmıştır. Kimi yerde *i*'li okuyuşlar yerine *i*'li (*vapşı* yerine *fabşı*), kimi yerde de *e*'li okuyuşlar önerilmiştir (*min* → *men*). Benzer şekilde ünsüzlerin tesbiti de en az ünlülerin tesbiti kadar sorunludur.

Çincenin Sesbilgisi (*Chinese Phonetics*) başlıklı asıl inceleme kısmında ilk önce sözbaşı (*Initials*), sonra sözsonu (*Finals*) sesleri ele alınmıştır.

Sözbaşı sesler, daha çok ünsüzler arasında bugün de halâ önemli sorunlardan birisidir, örneğin gırtlaksı (*guttural*) ünsüzlerin durumu. Bir sözcük patlamalı-gırtlaksı (*guttural explosive*) bir ünsüzle mi yoksa sürtünmeli-gırtlaksı (*guttural fricative*) bir ünsüzle mi okunacaktır? Örneğin patlamalı *kien*, *k'i*, *kiün* ile sürtünmeli *hiào*, *hia* sözcüklerin okunuşu sorunu gibi.

Bir başka sorun ise ötümlülük/ötümsüzlük (*voiced/unvoiced*: ötümlü/ötümsüz) sorunudur. Soğd kökenli Uyğur yazısı *k-* ile *g-*, *b-* ile *p-* arasında herhangi bir ayrıma izin vermez. Ötümlülük/ötümsüzlükle birlikte ünlülerin artlık-önlük sorunu da unutulmamalıdır. Csongor, kimi sözcüklerdeki ünlüler için "kesinlikle art ünlü" taşıdıklarını belirten (örn. *čuen*

傳) metin yayımcıları aynı sözcüğü bugün ön ünlüyle okumaktan yanadırlar, krş. Röhrborn Ht VII 4, Shōgaito *čüen*. Bu tartışmaların ardından sözbaşındaki sürtünmeli sesler (*fricatives*), geniz sesleri (*nasal initials*) ve dudaksıllara Eski Çince (~ Orta Çince)-Uygurca karşılıklarıyla yer verilir.

İncelemenin ikinci önemli bölümünü sözsonu (*finals*) ünsüzleri oluşturur. Sözsonu ünsüzleri, sözbaşına göre daha farklı bir değişiklik gösterirler. Ele alınan Uygurca malzemede Eski Çince *-h* için *-g*, *-ɣ* (*-χ*, *-q*), EÇ *-p* için *-b*, *-v* ve EÇ *-t* için *-r* görülür. Bu *-r* sesi Csongor'a göre sürtünmeli olmayıp titreşimli (*trilled*) bir sestir. Dikkat çekici bir sonses de EÇ *-ng* ünsüzünün durumudur. EÇ *-ng* (*ŋ*) Uygurcada hemen çoğunlukla düşmüştür. Daha doğrusu bu T'ang döneminde kuzey Çin lehçelerine ait bir özellik olmalıdır (s. 93). Kimi örneklerde bu ses yine *-ŋ* ile görülürken bir-iki örnekte *-n* olarak görülür, Uyg. *kunčuy* 公主 örneğinde olduğu gibi. Notlardan sonra da Uyg. ve EÇ şekiller karşılaştırmalı bir liste halinde sunulur.

Csongor'un 1954'te yayımladığı ve yeni bir kaç veriyi içeren yazısından sonra ikinci önemli ve kapsamlı inceleme Shōgaito'nun çalışmasıdır. Shōgaito, "Chinese Loanwords in Uighur" adlı bu çalışmasında yaklaşık 500 sözcüğü ele almış, bunların tasarlanan EÇ şekliyle Uygurca metinlerde geçtiği şekilleri vermiştir. Shōgaito'nun listesinde sözcükler Çincelerinin sonseslerine göre ele alınmıştır. Bunlar sırasıyla geniz *n*'siyle (*ŋ*) bitenler, gırtlaksızlar, ikiz ünlü (*diphthong*) + *-n* ile bitenler, ikiz ünlü (*diphthong*) + *-t* ile bitenler, ünlü + *-n*, + *-t*, + *-m*, + *-p*, + *-an*, + *-ieu*, + *-ieu*, + *-əu*, + *-iəu*, + *-ai* vb. şeklinde sıralanmıştır. Yine Shōgaito'nun bu listesinden önce de geniş bir inceleme yer alır.

Bu kapsamlı çalışmaların dışında, bir kaç sözcüğün ele alındığı önemli bir iki çalışma daha burada anılmaya değer. Bunların başında G. Kara'nın yazıları gelir. Kara, ilki, 1983'te dokuza yakın sözcük çifti için, ikincisi 1991'de yayımlanan yazısında da yine bir kaç sözcük için önemli açıklamalarda bulunurken kimi eski yanlışları da düzeltir.

ET'deki Çinceler üzerine bir başka yazı da Şervaşidze'nin 1989'da yayımlanan ve "Genel Türkçe"deki ödünçlemeleri ele alan yazısıdır. Bu yazıdaki görüşlerin tümüne katıldığımızı söyleyemeyeceğiz, örneğin "Kitaizmi (Çince öğeler)" başlığı altında Moğolca olarak bilinen *alaču* 'alaçık', Türkçe olarak bilinen *altun* 'altın', yine Türkçe olarak bilinen *üb* 'ev', *tämür* 'demir' sözcüklerine yer verilir. Anılan yazıda benzer şekilde katılamayacağımız çok daha fazla sayıda köken açıklaması yer alır.

Bunların dışında metin yayımcıları da yeri geldikçe değişik çalışmalarlarında Çince kökenli sözcükler üzerinde durmuşlardır, bunların başında Kudara ve Zieme'nin birlikte yayımladıkları *Āgama-Sūtra* dizisi gelir.

1. Listenin Düzenlenişi.

Listeye Uygurcada sadece bir veya bir iki kez görülen sözcüklere, geçici ödünçlemelerin yanı sıra, gerçek anlamda ödünç diyebileceğimiz ve Uygurcada oldukça sık görülen Çince sözcüklere de, her iki gruba da yer verilmiştir. Bunların dışında *yan*, *kap*, *tog* gibi çok eski ödünçlemelere, gövdesi Çince olup aldığı ekle Türkçe sözcük oluşturmuş olanlara da (*burhan*, *biti- gibi*) yer verilmiştir. Bir iki örnekte de Çince olduğu sanılan, ancak Çince şekli tesbit edilemeyen sözcükler yer almaktadır ki bunların sayısı iki-üçü geçmez: *tawčan*'daki *taw*, *žünim*'deki *žün* gibi.

Listede sözcüklerin önce Pinyin yazımıyla Latin harfli şekilleri verilmiş, ikinci olarak Çince şekiller, üçüncü olarak sözcüğün kök (*radical*) numarası ve o kökle birlikte çizgi sayısı, dördüncü olarak Karlgren'de tasarlanan şekli, beşinci olarak Pulleyblank'teki şekli, altıncı olarak Uygurca şekli (K. Röhrborn'un okuyuşuyla, geçtiği ibareyle birlikte), yedinci olarak Çince sözcüğün Shōgaito'ya göre tasarlanan şekli ve sonuncu olarak Uygurca şeklin Shōgaito'ca okunuşu yer almıştır.

Çince sözcüğün Karlgren'deki şekli verilirken de hemen yanına küçük rakamlarla Karlgren'deki numaraları da verilmiş, eğer rakam sığmamışsa hemen alttaki satıra verilmiştir. Yine sözcüğün Shōgaito'daki sayfa numarası da kullanıcıya kolaylık sağlamak amacıyla verilmiştir. Pulleyblank'teki şekil ise esas olarak 唐 Tang dönemine ait okuyuşları yansıtmaları açısından 長安 Chang-an lehçesini yansıtmaları açısından "İlk Dönem Orta Çince (*Early Middle Chinese*)" E. kısaltmasıyla, karşılaştırma açısından da "Son Dönem Orta Çince (L. = *Late Middle Chinese*)" şekil lere yer verilmiştir.

Dipnotlarda ise, eğer o sözcük Ht VII'de birkaç kez geçiyorsa geçtiği satırların numarasına, farklı bir birleşikte geçiyorsa ayrıca farklı olan birleşige de yer verilmiştir. Örneğin 道 *tau* ilk olarak *wan tausun* birleşik adında geçiyorsa bu örnek madde olarak listede yer almış, 李道裕 *li tau-yuu*; 道恭 *tau-kün*; 道人 *toyin* gibi şekiller ise dipnotta belirtilmiştir.

Her üç sözlükte, Karlgren, Pulleyblank ve Shōgaito'da bulunmayan sözcükler için o sözcüklerin bunların sesçe en yakın olduğu şekillere *cf.* kısaltmasıyla yer verilmiştir.

Bu dizinleri yabancı araştırmacıların da kullanacağı düşünülerek *krş.* (karşılaştırınız) kısaltması yerine *cf.* kısaltması yeğlenmiştir.

2. Dizinlerin Düzenlenişi.

İki tür dizin hazırlanmıştır. İlk dizinde Çince sözcükler kök (*radical*) numarası, Çince şekli ve Pinyin yazımıyla yer almış, böylece Çince bir

sözcüğün çizgi sayısını bilen bir okuyucu kolaylıkla bu dizin aracılığıyla Pinyin yazımına, buradan da ilgili maddeye ulaşacaktır.

İkinci dizinde ise sözcüklerin Uygurca da söyleyişleri/yazımları esas alınmış ve Latin alfabesine göre sıraya konulmuştur. Hemen yanına da Çince şekil ve Pinyin yazımı verilmiştir.

3. Deutsche Zusammenfassung

Chinesische Lehnwörter in uigurischer Xuanzang-Biographie

Einleitung: Die vorliegende Arbeit handelt von den chinesischen Lehnelementen in VII. Kapitel der alttürkischen Xuanzang-Biographie. Wie allgemein bekannt ist, gibt es eine Studie von Csongor über die chinesischen Lehnwörter im Alttürkischen aus der T'ang-Ära. Seit einiger Zeit liegt eine weitere ausführliche Studie von Shōgaito vor. Ich beabsichtige in den folgenden Zeilen keine Untersuchung über die chinesischen Lehnelemente, die in VII. Kapitel der alttürkischen Xuanzang-Biographie vorkommen, sondern lediglich eine Auflistung. Der Herausgeber des VII. Kapitels, K. Röhrborn hat bereits die chinesischen Lehnwörter im Teil des Kommentars ausreichend behandelt.

Liste: In dieser Liste habe ich nicht nur provisorische Lehnelemente, sondern auch alte, richtige Lehnwörter, wie *yaŋ* 'Form' (樣), *tog* 'Fahne' (纛) erwähnt. Leider konnte ich die chinesischen Formen einiger Wörter, wie *taw* in *tawçaŋ* oder *žün* in *žünkim*. nicht genau festlegen, daher sind diese Wörter nicht auf der Liste.

Die chinesischen Zeichen habe ich auf die "Pinyin" Umschrift bezogen. Weiterhin habe ich laut Radikalnummern und Strichzahlen des Zeichens, rekonstruierte Formen der chinesischen Wörter nach GSR und Pulleyblank aufgelistet. Es folgen uigurische Wörter und letztlich chinesische und uigurische Formen nach Shōgaito. Wenn in Ht VII ein Wort mehrfach vorkommt, habe ich außer dem ersten Beispiel die übrigen in Fußnoten erwähnt.

Die Wörter die in GSR, Pulleyblank und Shōgaito nicht vorhanden sind, wurden (manchmal nach ADC) durch *cf.* Abkürzung in den nahesten Formen verglichen.

Indizes: Bei dem ersten Index habe ich chinesische Wörter nach Radikalnummern und Strichzahlen geordnet, den zweiten jedoch nach uigurischen Wörter geordnet. Um die Liste auch für fremde Wissenschaftler verständlich zu machen, habe ich statt *tü. -de/-da dt. in* (wie *čo* in *tsin-čoli*) und statt *tü.* Abkürzung *krş.* lat. *cf.* bevorzugt.

4. Xuanzang-Biyografisi VII. Bölümde Geçen Çince Sözcüklerin Listesi.

Pinyin	Rd.	Karlgren	Pulleyblank	Uyg.	Shōgaïto
bái	106.0	b'āk/b'ōk ^{782a}	L. pfai:jk	<i>pag</i> Ht VII 1757	b'ak pay ¹³¹
bān	96.6	pwan ^{190a}	E. baijk/be:jk L. pa:n E. pain/pē:n	(in: <i>pagbasi</i> 白馬寺) <i>pan</i> Ht VII 394	d pai l'ø
bēi	112.8	piēg/pijē ^{874d}	L. pi, E. piō/pi	<i>pi</i> Ht VII 315, 1657 ..	piuē pi ¹⁴⁷
bèi	154.0	pwâd/pwâi-320a	L. puaj̃ E. paj̃h	<i>bay</i> Ht VII 532 (in: <i>labay</i> 螺貝)	puæi pai ¹⁴⁴
bǐ	118.6	pijæt/pijēt ^{502d}	L. pit E. pit	<i>bür</i> Ht VII 1906 2* <i>bit</i> - (Ht VII 315)	piir ¹³⁴ piēt
bǐng	1.4	piāng/piwong: ^{757a}	L. piang̃ E. piang̃'	<i>pi</i> Ht VII 630	piuan pe, pei piŋ ¹³⁰
bó	50.5	b'āk/b'ōk ^{782f}	L. pfai:jk E. baijk/be:jk	<i>vin</i> Ht VII 1229 (in: <i>survin-tu</i> 束昂)	pay ¹³¹ b'ak
bó	24.10	pāk ^{771a}	L. pak E. pak	<i>pah</i> Ht VII 669 ... (in: <i>pahši</i> 博士)	pay ¹³¹ pāk

1 -an ile biten şekiller için bkz. 135-137. sayfalar.

2 **bit* olarak bkz. *biti*- 'yazmak' < **bit*+*i*- < 筆 *bǐ* 'writing brush, stylus' (Pull. s. 33) + Tü. +*i*-.

bù	布	50.2	pwo/puo-102j	L. puə̌ E. po ^h	<i>bu</i> Ht VII 1549 .. (in: <i>buši</i> 布施)	po	pu ¹⁴⁹
bù	步	77.3	b'o/b'uo-73a	L. p̥huə̌ E. bɔ ^h	<i>3pi</i> Ht VII 1232 ... (in: <i>pulaŋ</i> 步廊)	b'o	pu ¹⁵⁰
cǎo	草	140.6	ts'ôg/ts'âu ^{1049b}	L. ts'paw' E. ts'paw'	<i>tsau/tsua</i> Ht VII 1758 (in: <i>tsautosi</i> 草堂寺)	ts'âu	tsau ¹⁴¹
céng	層	44.12	dz'əng ⁸⁸⁴ⁱ	L. ts̥həə̃ŋ E. dzəŋ	<i>tsing</i> Ht VII 1652 ...	dz'əŋ	tsiŋ ¹³² siŋ
chāng	昌	72.4	t'iang/ts'iang ^{724a}	L. t̥ɕianŋ E. t̥ɕiŋ	<i>čo</i> Ht VII 385 (in: <i>tsin-čoli</i> 晋昌里)	t̥ɕiāŋ	čo ¹²⁸ čəŋ
cháng	常	50.8	djang/ziang ^{725e}	L. ɕianŋ E. d̥ɕianŋ	<i>šou</i> Ht VII 655 (in: <i>šou-čeu</i> 常州)	ziāŋ	šou ¹²⁸
chí	遲	162.12	d'jəŋ/d'jə ^{596d}	L. trfi E. dri	<i>či</i> Ht VII 1156-57 (in: <i>ürči šäv-waŋ</i> 尉遲紹宗)	d'iei	či ¹⁴⁷
chí	池	85.3	d'ia/d'ie ^{4t}	L. trfi E. driə̃/dri	<i>či</i> Ht VII 386 (in: <i>menküŋ-či</i>)	ø	
chǐ	尺	44.1	t'ia̋k/ts'ia̋k ^{794a}	L. t̥ɕia̋k/E. t̥ɕiā̋k	<i>čig</i> Ht VII 1619 ...	t̥ɕ'iek	čiy ¹³¹

3 (oku: *pu*) TT VI *bulang* < chine. 步廊 *pulang* Veranda (Index, S. 85c; Erkl. S. 59, Z. 85); Shōgaito S. 149 蒲 *pu*. (G. 9502), eğer Shōgaito *pu* ile Ht VII 1402. satırdaki *pu*'yu kastediyorsa Taishō'da bu işaret (T. 50. 260b53) 蒲 (G. 9499) olarak geçmektedir.

chǒu ⁴	杻	75.4	cf. t'niŋg/t'iəu ^{1076a}	L. tr ^{hiw} /E. tr ^{huw} '	čeu Ht VII 779	t'ieu	čiu ¹⁴²
chǔ	褚	145.9	tjo/čiw ^{o45g}	L. tr ^{hiə} /tr ^{hyə} '	čüö Ht VII 1182	t'io	čüö ¹⁵⁰
chuān	甄	98.11	cf. 專 čīwan	E. tr ^{hiə} '	(in: čüö-le 褚令) ⁵	tciuen	cüen ¹³⁷
chuí	僇	9.8	tšjwǎn 231a cf. 垂 čwia	cf. 專 L. tšyan, E. tciwan	ččin Ht VII 163	專	
cí	慈	61.10	čwje ^{31a} dz'jəg/dz'i ^{966j}	cf. 垂 L. šfjy E. čwiə/čwi	(in: lugčuin 顓臾) šui Ht VII 394	ø	
cóng	棕	61.8	cf. tsóng/tsuong	L. tsfz	tsi Ht VII 4, 2181	dz'iei	tsi, si ¹⁴⁶
dà	大	37.0	d'äd/d'äi- ^{317a} 1003a	E. dzi/dzi	(in: tsi-in-čien 慈恩傳) ⁷ tsüŋ/tsuŋ Ht VII 273 ...	tsoŋ	tsuŋ ¹²⁴
dào	道	162.9	d'ög/d'äu: ^{1048a}	E. dzawŋ L. tšia'/tšaj'	(in: genisun 彦棕) tai Ht VII 2, 2179	d'ai	tai ¹⁴³
				E. da'/da ^h L. tšaw'	(in: taito 大唐) ⁸ tau Ht VII 1088-89	d'äu	tau, tav
				E. daw'/daw ^h	(in: way tausun 王道宗) ⁹	to ¹⁴⁰	

⁴ Aynca bkz. nüü okuyuşuyla Pulleyblank s. 227 杻 L. nriw', E. nruw'; GSR 1076e niŋg/t'ieu:

⁵ Aynca (in: čüö siilo 褚蔭良) Ht VII 1661.

⁶ 甄 chuan için bkz. G. Kara, Sino-uigurische Worterklärungen, s. 46, 3a. mittelhoch. t'šjwǎn.

⁷ Diğer örnekler için bkz. Ht VII 967-68, 981-82, 999, 1006, 1101-02, 1133, 1177-78, 1190, 1203, 1325 (in: tsi-in-si 慈恩寺).

⁸ Aynca bkz. Ht VII 1821 (in: taišj 大乘).

⁹ Diğer örn.: Ht VII 1402-03 (in: li tau-yuu 李道裕); tau/tav Ht VII 654, 677, 729 (in: tau-küŋ 道恭); Ht VII 311 ve devamı (in: toyun 道人).

dī	帝	50.6	tiæg/tiei-877a	L. tiaj` E. tejh	di Ht VII 129 (in: <i>vudi</i> 武帝) ¹⁰	tiei	dj ¹⁴⁴
dī	弟	57.4	d'iær/d'iei-591a	L. thiaj` E. deĵ	tet Ht VII 1941 ... (in: <i>tetse</i> 弟子)	d'iei	ti, te ¹⁴⁴
djàn	殿	79.9	tiæn/tien-429d	L. tian` E. ten ^h	ten Ht VII 1312 (in: <i>taikiäg-ten</i> 太極殿) ¹¹	d'ien	ten ¹³⁶
dĩng	定	40.5	d'ieng/d'ieng- 833z	¹² L. tiajĵ` E. teĵĵ ^h	te Ht VII 304 (in: <i>ven-te</i> 圓定)	d'ieĵ	te, tiĵ ¹³⁰
dù	杜	75.3	d'o/d'uo-62g	L. tfluə` E. dō'	tau Ht VII 1403-04 (oku: <i>tu</i> ; in: <i>tu čüilin</i> 杜正倫)	d'o	tu, tuo ¹⁵⁰
dú	纛	120.19	d'ök/d'uok ^{1016b}	¹³ L. tfluwk/E. dawk	¹⁴ tog Ht VII 1095	d'ok	tuuy ¹²⁶
dün	敦	66.8	twæn/tuæn ^{464p}	L. tun E. twæn	tun Ht VII 1401 (in: <i>ka tun-šig</i> 賈敦蹟) ¹⁵	tüæn	tun ¹³³
ēn	恩	61.6	ʔæn ^{370j}	L. ʔæn E. ʔæn	n Ht VII 4, 2181 (in: <i>tsi-un-čüen</i> 慈恩傳)	ʔæn	ʔin ¹³³

¹⁰ Ayrıca bkz. Ht VII 812 (in: *suidi* 隋帝).

¹¹ Ayrıca bkz. Ht VII 1184 (in: *frien* 佛殿).

¹² M 07109 A'daki şekle göre L. *thiajn*, E. *deĵĵ^h*.

¹³ 纛 *dáo* okuyuşuyla (M 28093 B için) krş. Pulley. L. *tfluw*, E. *daw^h*.

¹⁴ Ht VII 1146 *toog*; Ht VII 462 *toglug*.

¹⁵ Ayrıca bkz. Ht VII 1401 (賈敦蹟), 1480 (in: *tunšig*: 敦蹟); bkz. 蹟 ze için verilen açıklama.

fǎ	85.5	pjwǎp/pjwɔp ^{642k}	L. fjiyap/fa:p E. puap	<i>fab</i> Ht VII 274 ... (in: <i>fabši</i> 法師)	fiuep	fab ¹⁴⁰
fān	75.7	cf. 凡 b'jwām, b'jwom ^{625a}	L. fjiyam`ffa:m` E. buam ^h	<i>vam</i> Ht VII 1137	v'iuem	fam ¹³⁹
fó	9.5	b'jwət/b'juət ^{500l}	L. fjiyt/ffut E. but	<i>fir, bur</i> Ht VII 1184 (in: <i>firten</i> 佛殿) ¹⁶	b'iuət v'iuət ø	bur ¹³⁵ fir
fú	9.4	b'jūk/b'jūk ^{935a}	L. fjiywk/ffjuwk E. buwk	<i>fug</i> Ht VII 430 (in: <i>fugki</i> 伏羲)	fiuk	fu ¹²⁶
fú	113.9	pjūk/piūk ^{933d}	L. fjiywk/fuwk E. puwk	<i>fug</i> Ht VII 172 ... (in: <i>hunfugtsi</i> 弘福寺)	fiu	fu ¹⁵¹
fǔ	53.5	pju/pju:136c	L. fjiǎ`fuǎ` E. puǎ`	<i>fu</i> Ht VII 1626-27 (in: <i>li giifu</i> 李義府)	v'iu	fu ¹⁵¹
fǔ	159.7	b'jwo/b'ju:102v	L. fjiǎ`ffuǎ` E. buǎ`	<i>fu</i> Ht VII 327 (in: <i>kau küifu</i> 高季輔)	g'ien	ken ¹³⁶
gān	5.10	kān ^{140c}	17L. kan E. kan	<i>ken</i> Ht VII 1164 (in: <i>li ken-yuu</i> 李乾祐)	kān	qo ¹²⁷
gāng	120.8	kāng ^{697e}	L. kaŋ E. kaŋ	<i>ko</i> Ht VII 995 (in: <i>kovisi</i> 綱維寺)		

16 Ayrıca bkz. *bur* olarak *burhan* ve *bursaŋ* örneklerinde: *burhan* < 佛 *fo* + Tü. *han* (çok kez) ve *bursaŋ* < 佛僧 *foseng* <= Skr. *buddha* ve *saigha*.

17 *qián* yazımıyla M 00204 A'ya göre L. *kfian*, E. *gian*.

gāng	剛	18.8	kāng ^{697b}	L. kaŋ	ho Ht VII 857. 922 (in: <i>kimhoki</i> 金剛經)	kāŋ	qo ¹²⁷
gāo	高	189.0	kog/kāu ^{129a}	E. kaŋ	<i>kau</i> Ht VII 327	kāu	qau ¹⁴¹
gē	歌	76.10	kā ^{1q}	L. kaw	(in: <i>kau küifu</i> 高季輔) ¹⁸		qo, kau
				E. kaw	<i>kuy</i> Ht VII 346-7	ø	
gēng	庚	53.5	kāng/kong ^{746a}	¹⁹ L. ka	(in: <i>čimkuy</i> 笙歌)		
				E. ka	<i>ka</i> Ht VII 323-24	kaŋ	qī, kiŋ ¹²⁷
gōng	宮	40.7	kjōng/kjüng ^{1006a}	L. kja:jŋ	(in: <i>ka-luu</i> 庚龍) ²⁰		
				E. ka:jŋ/ke:jŋ	<i>küŋ</i> Ht VII 424	kiuŋ	küŋ ¹²⁵
gōng	恭	61.6	lung ^{1182l}	L. kiwŋ	(in: <i>güŋ hua küŋ</i> 玉華宮)		
				E. kuwŋ	<i>kiŋ, küŋ</i> Ht VII 654 ...	kiŋ	kiŋ ¹²⁵
gōng	公	12.2	kung ^{1173a}	L. kywŋ	(in: <i>tau-küŋ</i> 道恭)		
				E. kuawŋ	<i>kuy</i> Ht VII 1179-80; <i>kun</i>	kuy	quŋ, kuŋ
gǔ	穀	115.10	kuk ¹²²⁶ⁱ	L. kəwŋ	(in: <i>čau-kuy</i> 趙公) ²¹	qun ¹²⁴	quŋ ¹²⁴
				L. kəwk	<i>kug</i> Ht VII 1403	kuk	quŋ ¹²⁶
				E. kəwk	(in: <i>kug-čeu</i> 穀州)		

¹⁸ Ayrıca bkz. Ht VII 416, 426, 608, 967 (in: *kau taitai* 高太子).

¹⁹ Eski ve Orta Çince sözcük ünlü ile bitenken Uygurca şeklin ünsüzle bitmesi dikkat çekici, krş. Ht VII Komm. 346.

²⁰ Ayrıca bkz. *ka* Ht VII 1304.

²¹ Ayrıca bkz. Ht VII 1180 (in: *e-kuy* 英公); *kun* okuyuşu ile bkz. Ht VII 318 (in: *kunčuy* 公主).

guān	觀	147.18	kwân/kuân ¹⁵⁸ⁱ	L. kuan	<i>kuan</i> Ht VII 168 ...	kuân	quan ¹³⁶
guǐ	癸	105.4	kjwɛr/kjwi. ^{605a}	E. kwan	(in: <i>čekuan</i> 貞觀)		quon, qon
hàn	漢	85.11	χân/χân-144c	L. kjj', E. kjwi'	<i>küi</i> Ht VII 1424	kiuěi	küi, küü ¹⁴⁸
hé	河	85.5	g'â/â'lg	L. xan'	<i>han</i> Ht VII 519, 1691	χân	han ¹³⁵
				E. xan ^h	(in: <i>hanne</i> 漢明)		
				L. xfa	<i>hu</i> Ht VII 1660	γâ	ha, hǎ ¹⁴⁸
hé	盒	108.6	22Dict. ⁷¹ γâp	E. γa	(in: <i>hunam</i> 河南)		
				L. xfiap	<i>kap</i> Ht VII 1752	kâp	qab
héng	恒	61.6	cf. g'əng/γən ^{881d} g	E. γəp/γap	(in: <i>kaptsu</i> 盒子)	合 <i>icin!</i>	qav ¹³⁹
				cf. L. xfiəŋ	<i>huŋ</i> Ht VII 1404-05	γəŋ	hiŋ ¹³²
				E. γəŋ	(in: <i>huŋ-čëü</i> 恒州)		
hóng	弘	57.2	g'wəng/γwəng ^{887g}	L. xfuəŋ	<i>huŋ</i> Ht VII 171 ...	γuəŋ	huŋ ¹³²
				E. γwəŋ	(in: <i>huŋfugtsi</i> 弘福寺)		
hòu	后	27.7	g'u/γəu., γəu-112a	L. xfiəw'	<i>hav</i> Ht VII 525-26	γəu	hiu ¹⁴²
				E. γəw'	(in: <i>dsien hav</i> 晋后)		
hóu	侯	9.7	g'u/γəu ^{113a}	L. xfiəw	<i>huu</i> Ht VII 1166	cf. 篋	
				E. γəw	(in: <i>vu-huu</i> 武侯)	γəu	hau, hu ¹⁴²
huā	花	140.4	cf. huá 華	L. xwa:	<i>hua</i> Ht VII 85 ...	cf. 華 (花)	
				E. xwai/xwə:		χua	hua ¹⁴⁹

22 cf. 合 g'əp/γəp^{675a}.

huá	華	140.8	g'wâ/ɣwa ^{44a}	L. xfwā:	<i>hua</i> Ht VII 109	ɣua	hua ¹⁴⁹
huái	懷	75.6	g'wɛɪ/ɣwái ^{600c}	E. ɣwai/ɣwe:	(in: <i>suŋ hua šan</i> 嵩華山) ²³	ɣuái	hoi ¹⁴⁵
huáng	皇	106.4	g'wâŋ/ɣwâŋ ^{708a}	E. ɣweɪj/ɣwe:j	(in: <i>hoizin</i> 懷仁)	ɣuân	ho, hau
huī	徽	60.14	ɣmɪwər/ɣjwɛi ^{584h}	L. xfuauŋ	<i>ho</i> Ht VII 317	hoŋ ¹³⁰	hoŋ ¹³⁰
huì	慧	61.11	g'iwəd/ɣiwei ^{527d}	E. ɣwauŋ	(in: <i>hotaiɖsi</i> 皇太子)	ɣiuei	xui ¹⁴⁷
huò	霍	140.16	ɣwâk ^{775e}	L. xyj	<i>kui</i> Ht VII 10 ...	ɣuei	xui ¹⁴⁵
jǐ	極	75.9	g'jək ^{910e}	E. xuj	(in: <i>yöküi</i> 永徽)	ø	kieg ¹³²
jǐ	己	49.0	kjəg/kji ^{953a}	L. xfiyay ^j	<i>kui</i> Ht VII 655 ...	g'iek	ki ¹⁴⁶
jì	季	39.5	kjwed/kjwi ^{538a}	E. ɣweɣ ^h	(in: <i>küi-tsüen</i> 慧宣) ²⁴	kiuěi	kui ¹⁴⁸
jǐa	夾	37.4	kăp ^{630a}	L. xuak, E. xwak	<i>hua</i> Ht VII 1563	ø	
				L. kfiək, E. gik	<i>kiäg</i> Ht VII 1312		
					(in: <i>taikiäg-ten</i> 太極殿)		
				L. ki', E. ki'/ki'	<i>ki</i> Ht VII 811 ...	kiəi	ki ¹⁴⁶
				L. kjyɣ ^j	<i>kui</i> Ht VII 327	kiuěi	kui ¹⁴⁸
				E. kjwih	(in: <i>kau küifu</i> 高季輔)		
				L. kjap	<i>kap</i> Ht VII 2072	ø	

²³ Diğer örnekler için bkz. Ht VII 424 (in: *giğ hua küŋ* 玉華宮); Ht VII 1531, 1753 (in: *lenhua* 蓮華); *huà* okuyuşu ile Pull. L. *xfwā:*; E. *ɣwa^h/ɣwe^h*.

²⁴ Ayrıca bkz. Ht VII 2173 (in: *küilib* 慧立).

jia ²⁵	賈	154.6	kǎ/ka- ^{38b}	E. E. kəip/ke:p L. kja:	ka Ht VII 1401	ka	qa ¹⁴⁸
jiāng	江	85.3	kǔng/kǎng ^{1172v}	E. kai'/ke:' L. kja:wŋ	(in: <i>ka tun-šig</i> 賈敦頤) koŋ Ht VII 1088	koŋ	qoŋ ¹²⁵
jiē	街	144.6	kěg/kai ^{879o}	E. kai:wŋ/kœ:wŋ L. kja:j	(in: <i>koŋ-ha</i> 江夏) kay Ht VII 386 ...	kai	qai ¹⁴⁴
jīn	金	167.0	kjəm/kjəm ^{652a}	E. kaij/ke:j L. kim, L. kim	kim Ht VII 857, 922 (in: <i>kimhoki</i> 金剛經)	kjəm	kim ¹³⁹
jìn	晉	72.6	tsjěn/tsjěn- ^{378a}	L. tsin` E. tsin ^h	tsin Ht VII 385 (in: <i>tsin-čoli</i> 晋昌里) ²⁶	tsjěn	tsin ¹³³
jǐn	錦	167.8	kjəm/kjəm ^{652e}	L. kim` E. kim'	gim Ht VII 241, 1108 (in: <i>ŽŪNkim</i> ?錦)	kjəm	kim ¹³⁹
jīng	京	8.6	kliǎng/kjəŋ ^{755a}	L. kiajŋ E. kiajŋ	ki Ht VII 366 ... (in: <i>lagki</i> 洛京)	kiaŋ	ke ¹²⁸
jīng	精	119.8	tsjěŋg/tsjǎŋ ^{812g'}	L. tsiajŋ E. tsiajŋ	tsi Ht VII 2148 (in: <i>šutsi</i> 水精)	tsjěŋ	tse ¹²⁹

²⁵ *jià okuyuşu* ile L. *kja:*; E. *kai^h/ke^h*, Pulleyblank s. 145.

²⁶ Ayrıca bkz. *dsien* Ht VII 525 (in: *dsien hav* 晋后).

jīng	經	120.7	kiəng ^{831c}	27L. kjiəjŋ` E. keŋj ^h	<i>kɪ</i> Ht 857, 922 (in: <i>kimhoki</i> 金剛經)	ø	
jīng	淨	85.8	dz'jəng/dz'jəng-811d	L. tsfiəjŋ` E. dziajŋ ^h	<i>tse</i> Ht VII 387 (in: <i>tse-kogsi</i> 淨覺寺)	dz'ieŋ	tse ¹²⁹
jué	覺	147.13	kök/käk ^{1038f}	L. kja:wk E. kaiwk/kœ:wk	<i>kog</i> Ht VII 387 (in: <i>tse-kogsi</i> 淨覺寺)	ø	
kūn	閩	169.7	28cf. 困 k'wən/k'uən-420a	L. k'buŋ` E. k'hwən`	<i>küün/kün</i> Ht VII 644	k'uə	kün ¹³⁴ kūn
láng	廊	53.10	läng ^{735t}	L. laŋ E. laŋ	<i>laŋ</i> Ht VII 1232 ... (in: <i>pulaŋ</i> 步廊)	lāŋ	laŋ ¹²⁷
lì	曆	72.12	liek ^{858h}	L. liajk E. lejək	<i>leg</i> Ht VII 775 (in: <i>legžir</i> 曆日)	liek	lig ¹³¹ li
lǐ	李	75.3	liəg/lji:980a	L. li E. li'li'	<i>li</i> Ht VII 1164 (in: <i>li ken-yuu</i> 李乾祐) ²⁹	liəi	li ¹⁴⁵
lì	立	117.0	gliəp/liəp ^{694a}	L. lip E. lip	<i>lib</i> Ht VII 2173 (in: <i>küilib</i> 懋立)	liəp	lib ¹⁴⁰
lǐ	里	166.0	liəg/lji:978a	L. li	<i>li</i> Ht VII 385	liəi	li ¹⁴⁵

²⁷ *jīng* olarak (M 33203 B) için Pulley. L. *kjiəjŋ*, E. *keŋj*.

²⁸ krş. Dict. 465 'k'uən.

²⁹ Ht VII 1402-03 (in: *li tau-yuu* 李道裕); Ht VII 1626-27 (in: *li giifu* 李義府)

lián	蓮	140.11	lián/lián ^{213d}	E. li' /li'	(in: <i>tsin-čoli</i> 晋昌里) <i>len</i> Ht VII 1531 ...	lien	len ¹³⁶
liáng	良	138.1	liáng ^{735a}	E. len	(in: <i>leinhua</i> 蓮華)		
				L. lianj	<i>lo</i> Ht VII 1661	liánj	lò ¹²⁷
líng	令	9.3	liěng/liāng	E. lianj	(in: <i>čüö süilo</i> 褚遂良)		
				L. liajj	<i>le</i> Ht VII 1182	lienj	le, lij ¹²⁹
liú	流	85.6	liäng-823a liôg/liəu ^{1104a}	E. liajj	(in: <i>čüö-le</i> 褚令)		
				L. liw	<i>liu</i> Ht VII 515	liəu	liu ¹⁴²
				E. luw	(in: <i>liuša</i> 流沙)		
lóng	龍	212.0	liung/liwong ^{1193a}	L. lywŋ	<i>luu</i> Ht VII 323-24	lioj	lūj ¹²⁵
				E. luawŋ	(in: <i>ki-luu</i> 庚龍)		lùü, lù
lóng	籠	118.16	lung/lung ^{1193l}	³⁰ L. ləwŋ	<i>luj</i> Ht VII 1785	lioj	luj ¹²⁵
				E. ləwŋ	(in: <i>luŋtsi</i> 籠子)		
lóu	樓	75.11	glu/ləu ^{123k}	L. ləw	<i>lau</i> Ht VII 406	31 ¹ əu	lau, liu ¹⁴²
				E. ləw	<i>lou</i> Ht VII 1170		
lù ³²	廬	198.5?	cf. luk ^{1209a}	cf. L. ləwk	<i>lug</i> Ht VII 1631	luk	lur ¹²⁵
				E. ləwk	(in: <i>lugčuin</i> 廬顛)		

³⁰ *lōng* okuyuşu ile (M 26752 B) krş. Pulley. L. *ləwŋ* , E. *ləwŋ* '.

³¹ Shōgaito'daki işaret 樓 şeklindedir.

³² krş. G. Kara, *Sino-uigurische Worterklärungen*, s. 46, 3a. mitteltchin. *luk*; ayrıca ses değeri açısından krş. 廬 *lu* GSR, Pulley. ve ShōKango 125.

lún	9.8	lǐwən/liuén ^{470c}	L. lyn	lin Ht VII 1403-04	liuén	luin ¹³⁴
luó	142.11	cf. liei ^{1241o}	E. lwin	(in: <i>tu čeuilin</i> 杜正倫)		
luó	122.14	lǎ ^{6a}	L. lua, E. lwa	la Ht VII 532 (in: <i>labay</i> 螺貝)		la ¹⁴⁸
luò	85.6	glák/lák ^{766k}	L. la, E. la	la Ht VII 1117	lâ	lay ¹³¹
mǎ	187.0	mǎ/ma ^{.40a}	L. lak	lag Ht VII 366 ...	lâk	ba ¹⁴⁸
mǎ			E. lak	(in: <i>lagki</i> 洛京)		
miàn	176.0	mǎn/miǎn ^{-223a}	L. ma:	ba Ht VII 1757	ma	
			E. mai'/me:'	(in: <i>pagbasi</i> 白馬寺)		
míng	72.4	miǎng/mǐwong ^{760a}	L. mjian`	men Ht VII 386	ø	
			E. mjian ^h	(in: <i>menküğ-čti</i>)		
mò	32.12	mək ^{904c}	L. miajɨj	me Ht VII 519, 1691	miuaɨj	me ¹³⁰
nán	24.7	nəm/nəm ^{650a}	E. miajɨj	(in: <i>hanme</i> 漢明)		
			L. mučk, E. mək	mākä Ht VII 1906	ø	
nián	51.3	nien ^{364a}	L. nam	nam Ht VII 1660	nâm	nam ¹³⁸
pò	112.5	p'wâ/p'ua ^{-25o}	E. nəm/nam	(in: <i>hunam</i> 河南)		
			L. nian, E. nen	dien Ht VII 1317		pa ¹⁴⁹
pú	9.12	b'uk ^{1211b}	L. p'ua`	pa Ht VII 1185	p'ua	
			E. p'ua ^h	(in: <i>pačín</i> 破陣)		
			L. pšewk	pu Ht VII 1660	b'ok	puɣ, pu ¹²⁶
			E. bəwk, bawk	(in: <i>pušia</i> 僕射)		

pú	蒲	140.10	b'wo/b'uo ^{102o'}	L. pfluə E. bɔ	pu Ht VII 1402 (in: <i>pučei</i> 蒲州)	33cf. 蒲 b'o
qiǎo	巧	48.2	k'ôg/k'au: k'au-.1041f	L. k'ha:w' E. k'haiw'/k'be:w'	kau Ht VII 394	pu ¹⁴⁹
qū	曲	73.2	k'juk/k'iwok ^{1213a}	L. k'hywk E. k'huawk	küġ Ht VII 386 (in: <i>menküġ-či</i>)	ø
rén	人	9.0	njĕn/nzĕn ^{388a}	L. rin E. nin	yun Ht VII 311 ³⁴ (in: <i>toyn</i> 道人)	nzien yin ¹³⁶
rén	仁	9.2	njĕn/nzĕn ^{388f}	L. rin E. nin	zin Ht VII 311 (in: <i>hoizin</i> 懷仁)	nziĕn zin ¹³³
rén	任	9.4	nĕm/nzĕm ^{667f}	L. rim, E. nim	zim Ht VII 996 ...	nziəm zim ¹³⁹
rì	日	72.0	nĕt/nzĕt ^{404a}	L. rit	zir Ht VII 775 (in: <i>legzir</i> 曆日)	nziĕt žir ¹³⁵ šir
ruì	銳	167.7	djadw/ĵwäi- ^{324f}	E. E. nit L. jyaĵ	wi Ht VII 1405-06 (in: <i>ši seu-wi</i> 史蕭銳)	fiuci wi ¹⁴⁵
sān	三	1.2	səm/sām ^{648a}	E. jwiaĵh L. sam E. sam	sam Ht VII 2 (in: <i>samtso</i> 三藏) ³⁵	sām sam ¹³⁸

33 Shōgaito'daki işaret 蒲 şekildedir; T.260b5³ 蒲, Giles'in sözlüğüne göre her ikisi de aynı sözcük, krş. G. s. 1153ab.

34 36 kez.

35 56 kez!

sēng	僧	9.12	ø	L. səŋg E. səŋ	saŋ Ht VII 1042 vd. (in: <i>bursaŋ</i> 佛僧)	səŋ	saŋ
shā	沙	85.4	sa/ša ^{16a}	L. ʂa: E. ʂaɪ/se:	ša Ht VII 515 (in: <i>liuša</i> 流沙)	ʂa	soŋ ¹³² ša ¹⁴⁸
shān	山	46.0	sān/šan ^{193a}	L. ʂan E. ʂəɪn/se:n	šan Ht VII 109 (in: <i>suŋ hua šan</i> 嵩華山)	šan	šan ¹³⁵
shào	紹	120.5	ʂiog/ziäu: ^{1131z}	L. ʂhiaw [˘] E. dziaw [˘]	šäv Ht VII 1156-57 (in: <i>ürči šäv-way</i> 尉遲紹宗)	ziäu	šäu ¹⁴¹
shè	射	41.7	ʂ'äg/dz'ia- ^{807a}	L. ʂhia [˘] E. zia ^h	šia Ht VII 1660 (in: <i>pušia</i> 僕射)	dz'ia	šia ¹⁴⁹
shēng	笙	118.5	sēng/ʂong ^{812h}	L. ʂa:jŋ E. ʂiajŋ/se:jŋ	čim Ht VII 346-7 (in: <i>čimkuy</i> 笙歌)	ø?	
shèng	乘	4.9	ʂ'əng/dz'əng ^{895a}	L. ʂhiəŋ [˘] E. ziŋ ^h	šing Ht VII 1109 (in: <i>seušing</i> 小乘) ³⁶	dz'ieŋ	šing ¹³²
shī	師	50.7	ʂiet/ši: ^{559a}	L. ʂɪ E. ʂi	ši Ht VII 274 ... (in: <i>fabši</i> 法師) ³⁷	ʂiei	ši ¹⁴⁷
shǐ	史	30.2	ʂliəŋ/ʂi: ^{975a}	L. ʂɪ' E. ʂi'/ši'	ši Ht VII 1405-06 (in: <i>ši se-u-wi</i> 史蕭銳)	cf. 使 ʂiei	ši ¹⁴⁶

36 Aynca bkz. Ht VII 1821 (in: *taišing* 大乘).37 Aynca bkz. Ht VII 2174 (in: *taiši* 太師).

shì	士	33.0	dz'jæg/dz'i: 970a	L. sŋr E. dz'i'/dzi'	šī Ht VII 669 (in: <i>pahši</i> 博士)	dz'jəi	ši ¹⁴⁶
shī	施	70.5	šia/šje 4l'	L. ši E. ciě/ci	ši Ht VII 1549 ... (in: <i>buši</i> 布施)	çiē	ši ¹⁴⁶
shù	束	75.3	šjuk/šiwok ^{1222a}	L. šyw E. ɕuaw	sir Ht VII 1229 (in: <i>sirvin-ti</i> 束帛)	ø	ø
shuāng	雙	172.10	süŋg/šäng ^{1200a}	L. šwa:wŋ E. šaiwŋ/soe:wŋ	šöŋ Ht VII 1871 [*]	ø	ø
shuǐ	水	85.0	šiwær/šwi: 576a	L. šyǝ' E. ɕwi'	šu Ht VII 2148 (in: <i>šutsi</i> 水精)	ø	ø
shùn	舜	136.6	šiwæn/šiuēn-469a	L. šyn' E. ɕwin ^h	šüin Ht VII 131 (in: <i>šüin way</i> 舜王) ³⁸	ɕiuēn	šuin ¹³⁴
sì	寺	41.3	dziæg/zi- 961m	L. sfɛǝ' E. zih'/zi ^h	si Ht VII 304 (in: <i>sicü</i> 寺主) ³⁹	ziəi	si ¹⁴⁶ 40t ^{si}
sōng	嵩	46.10	siōŋg/siung ^{1012a}	L. siwŋ E. suwŋ	suŋ Ht VII 109 (in: <i>suŋ hua šan</i> 嵩華山)	siuŋ	suŋ ¹²⁵

³⁸ Ayrıca bkz. Ht VII 1219 (in: *šüin* 舜子).

³⁹ Diğer örnekler için bkz. Ht VII 387 (in: *tse-kogsi* 淨覺寺); Ht VII 995 (in: *kovisi* 綱維寺); Ht VII 967-68, 981-82, 999, 1006, 1101-02, 1133, 1177-78, 1190, 1203, 1325 (in: *tsi-m-si* 慈恩寺); Ht VII 1757 (in: *pagbasi* 白馬寺); Ht VII 1758 (in: *tsautosi* 草堂寺); Ht VII 172, 302, 833 (in: *hufufutsi* 弘福寺)

⁴⁰ Shōgaitō'da geçen *tsi* örneği Ht VII için!

sū	蘇	140.16	so/suo ^{67c}	L. suə E. so	su Ht VII 653 (in: <i>sučeu</i> 蘇州)	so	su, suo ¹⁵⁰
suí	隋	170.9	swia/swię-11b	L. sfyj E. zwiə/zwi	41.sui Ht VII 812 (in: <i>suidi</i> 隋帝)	ziuē	sui ¹⁴⁷
sui	遂	162.9	dziwəd/zwi-526d	L. sfyj E. zwj ^h	sui Ht VII 1661 (in: <i>čüö süilo</i> 褚遂良)	ziuēi	sui ¹⁴⁸
suö	鎖	167.10	cf. swä/suä:13b	L. suä E. swä'	so Ht VII 441, 470 (in: <i>solaglg!</i>)	suä	so ¹⁴⁹
tà	槽	75.8	cf. 沓, 諸 d'əp/d'əp ^{67a-b}	42cf. 沓 L.tfiap E. dəp/dəp	tav Ht 989 (in: <i>tavlg!</i>)	cf. 踏	
tài	太	37.1	t'äd/t'ai-317d	L. t'aj E. t'aj ^h	tai Ht VII 317 (in: <i>hotaiäsi</i> 皇太子) ⁴³	t'äp	tab ¹³⁹
tāng	湯	85.9	t'äng ^{720a}	L. t'aj, E. t'aj	too Ht VII 129 (in: <i>too way</i> 湯王)	ø	
táng	堂	32.8	d'äng ^{725s}	L. t'aj E. daj	to Ht VII 1758 (in: <i>tsautosi</i> 草堂寺)	d'äj	taŋ ¹²⁶

41 K. Röhrborn, "Chinesische Binome im Uigurischen" başlıklı bildiride *u* ile değıl *ü* ile süüdi; (10.12.1994 tarihinde *Annenmarie von Gabain und die Turfanforschung* toplantısında sunulan bildiri; Berlin, 9.-12.12.1994').

42 cf. 沓, 諸 *L. t'aj*, *E. dəp/dəp*; Shōgaito Çin. *t'aj*, *Uyg. tab* s. 139.

43 Diğer örnekler için bkz. Ht VII 1312 (in: *taikiäg-ten* 太極殿); Ht VII 2174 (in: *taisi* 太師); Ht VII 416, 426, 608, 967 (in: *kau taiisi* 高太子)

táng	唐	30.7	d'âng ^{700a}	L. tŋaŋ	to Ht VII 2, 2179	d'âŋ	to ¹²⁶
				E. daŋ	(in: <i>taito</i> 大唐)		
tíng	庭	53.7	d'ieŋ ^{835h}	L. tŋiaŋ	di Ht VII 1634	ø	
				E. deŋ	(in: <i>yegdi</i> 掖庭)		
wáng	王	96.0	giwang/ji ₁ wang ^{739a}	⁴⁴ L. yaŋ	waŋ Ht VII 12945	fiuâŋ	waŋ
				E. wuaŋ	(in: <i>too waŋ</i> 湯王)		oŋ ¹³⁰
wéi	維	120.8	djwər/jw ₁ ^{575o}	L. jyj	vi Ht VII 995	yui	vj ¹⁴⁸
				E. jwi	(in: <i>kovisi</i> 綱維寺)		
wén	文	67.0	mīwən/mī ₁ wən ^{475a}	L. ujn/bun	vin Ht VII 1158	mjuən	vin ¹³⁴
				E. mun	(in: <i>vin₁kūn</i> 文訓)		
wú	武	77.4	ngo/nguo ^{59a}	L. ujyě/buě	vu Ht VII 129	mju	vu ¹⁵¹
				E. muě, Y. uuv	(in: <i>vudi</i> 武帝) ⁴⁶		
wù	戊	62.1	mug/məu-	L. məw	bou Ht VII 966 ...	məu	bu, buu
				E. məw ^h			uu ¹⁴²
xī	羲	123.11	χia/χjie: ^{2y}	L. xi	ki Ht VII 314	cf. niə	gi ¹⁴⁷
				E. E. xiə/xi	(in: <i>waŋ-ki</i> 王羲) ⁴⁷		

⁴⁴ *wàng* olarak bkz. (M 20823 B) L. yaŋ, E. wuaŋ^h.

⁴⁵ Diğer örnekler için bkz. Ht 131 (in: *geu waŋ* 堯王; *šūin waŋ* 舜王); Ht VII 314 (in: *waŋ-ki* 王羲); Ht VII 1088-89 (in: *waŋ tausauŋ* 王遼宗).

⁴⁶ Ayrıca bkz. Ht VII 1166 (in: *vu-huu* 武侯).

⁴⁷ Ayrıca bkz. Ht VII 430 (in: *fugki* 伏羲).

xià	夏	35.7	g'ǎŋa- ^{36a}	48 ^L . xfija: ^h E. ʔai' / ʔe: ^h	ha Ht VII 1088 (in: <i>koŋ-ha</i> 江夏)	ʔa	ha ¹⁴⁸
xiàng	像	9.12	dziang/zjang ^{728e}	L. sfiang ^h E. ziaŋ'	soo Ht VII 1362	ø	
xiāo	蕭	140.12	siōg/sieu ¹⁰²⁸ⁱ	E. siaw	seu Ht VII 1405-06	sieu	seu ¹⁴²
xiǎo	小	s42.0	siōg/siǎu: ^{1149a}	L. sew	(in: <i>ši seu-wi</i> 史蕭銳)		
				L. siaw'	seu Ht VII 161 ...	siēu	seu, säv ¹⁴¹
xù	序	140.4	dziō/zǐwo: ^{83h}	E. siaw'	(in: <i>seuŋiŋ</i> 小乘)		
xuān	宣	40.6	siwan/siǎwǎn ^{164t}	L. syan	siüō Ht VII 8, 18 ... ⁴⁹	ø	
				E. swian	tsüen Ht VII 655	siuēn	tsüen
xuān	軒	159.3	xiǎn/xiǎn ^{139g'}	L. xian	(in: <i>küi-tsüen</i> 慧宣)		süēn ¹³⁷
				E. xian	ken Ht VII 433-34	ø	
xuán	玄	95.0	g'iwen/iǐwen ^{366a}	L. xfiyan	(in: <i>ken-wen</i> 軒轅)	ʔuen	xüēn ¹³⁷
xún	訓	163.6	xiǐwǎn/xiǐwǎn- ^{422d}	E. ʔwēn	küēn Ht VII 134		xüēn ¹³⁴
				L. xyn ^h	(in: <i>küēntso</i> 玄藏) ⁵⁰	xiuēn	xüēn ¹³⁴
yàn	彦	59.6	ngian/ngǎn- ^{199a}	E. xun ^h	kün Ht VII 1158		
				L. ŋian ^h	(in: <i>vinkün</i> 文訓)	ŋien	gen ¹³⁶
				E. ŋian ^h	gen Ht VII 273 ...		
					(in: <i>gensuŋ</i> 彥棕)		

48 M 05720 B için bkz. Pulley. L. xfija; E. ʔai^h ʔe:^h.

49 toplam 22 kez.

50 toplam 19 kez.

yáng	陽	170.9	diang/iāng ^{720e}	L. jian	yaŋ Ht VII 1780	yiān	yaŋ ¹²⁸
yàng	樣	75.11	51cf. 732	E. jian	(in: <i>yin yaŋ</i> 陰陽)	ø	yo
yáo	堯	32.9	ngiog/ngieu ^{164a}	L. jiajŋ, E. jiajŋ ^h	yaŋ Ht VII 21352	ø	
yè	掖	64.8	ziǎk/iǎk ^{800l}	L. ŋjiaw	geu Ht VII 131	ŋieu	geu ¹⁴²
yǐ	乙	5.0	·iet/-iět ^{505a}	E. ŋew	(in: <i>geu waŋ</i> 堯王)	53ø	
yì	義	123.7	ngia/ngjie ^{-2r}	L. jiajk	yeg Ht VII 1634	·iět	·ir ¹³⁵
yīn	陰	170.8	·jəm ^{651y}	E. jiajk	(in: <i>yegdi</i> 掖庭)	ŋiě	gi, giŋ ¹⁴⁷
yíng	瀛	85.16	diěng/iāng ^{816e}	L. ʔit, E. ʔit	ir Ht VII 1790	ø	
yīng	英	140.5	·jǎng/-jəng ^{718k}	L. ŋiǎ ^h /ŋi ^h	giŋ Ht VII 1626-27	·iět	
				L. ʔim	(in: <i>li giŋfu</i> 李義府)	·iět	
				E. ʔim	yin Ht VII 1780	ø	
				L. jiajŋ	(in: <i>yin yaŋ</i> 陰陽)	yiēŋ	·e ¹²⁹
				E. jiajŋ	yen Ht VII 1400	ye(n)	ye(n)
				L. ʔiajŋ	(in: <i>yenčei</i>)	·iaŋ	·e ¹²⁹
				E. ʔiajŋ	e Ht VII 1180		
					(in: <i>e-kun</i> 英公)		

51 GSR 732 恙, 養 j, 養 k: *ziang/iang*; Pulley. *jiajŋ*, E. *jiajŋ^h*.52 Ayrıca bkz. Türkçe çekim ve yapım ekleri ile birlikte: 594 *yanları*, 879 ... *yanlıg*.53 Sözbaşı ye sözsonu ünsüzleri için krş. 益 yì Pulley. L. *ʔiajk*, *ShōKango ·iek* Uyg. yig s. 131.

yǒng	用	101.0	diung/iwong-1185a	L. jywnj ^h E. juawŋ ^h	yuy Ht VII 2026 (in: yunla-)	yion	yuy ¹²⁵
yǒng	永	85.1	giwǎng/jiwdng-764a	L. yajŋ ^h E. wiajŋ ^h	yö Ht VII 10, 1318 ... (in: yöküi 永徽)	54fiuaŋ	we ¹³⁰
yòu	祐	113.5	giüg/jiä	L. iw ^h E. wuw ^h	yuu Ht VII 1164 (in: li ken-yuu 李乾祐)	fiəu	yuu ¹⁴³
yù	玉	96.0	ngiuk/ngiwok-1216a	L. nywk E. nuawk	giüg Ht VII 424 (in: giüg hua küŋ 玉華宮)	ŋiok	giy ¹²⁶
yù	尉	41.8	iwəd/jwej-525b	L. ʔyt E. ʔut	iir Ht VII 1156-57 (in: iirči šäv-waŋ 尉遲紹宗)	iuət	uir ¹³⁵
yù	裕	145.7	giug/iu-1202h	L. jyä ^h E. juä ^h	yuu Ht VII 1402-03 (in: li tau-yuu 李道裕)	yü	yuu ¹⁵²
yuán	圓	31.10	giwan/jiwan ^{227c}	L. yan ^h E. wian	ven Ht VII 304 (in: ven-te 圓定)	55cf. 遠	wen ¹³⁷
yuán	輓	159.10	giwǎn/jiwdn ^{256e}	L. yan E. wuan	wen Ht VII 433-34 (in: ken-wen 軒輓)	fiuen 56ø	

54 Shōgaito tarafından *we* olarak okunan sözcük için bkz. Ht VII Komm. 1318.

55 Ht VII 304 *ven* = T. 277c25¹¹ 圓.

yuan	院	170.7	giwan/jiwan-257u	L. yan` E. wuan ^h	wen Ht VII 410 ...	fiuen	wen ·uen ¹³⁷
zang	藏	140.14	dz'ang ^{727g}	L. tsfaŋ` E. dzaŋ ^h	tso Ht VII 2 (in: <i>samtso</i> 三藏) ⁵⁷	dz'ang	tso, so tsaŋ ¹²⁷
zé	積	154.11	dz'ek/ dz'ek ^{868s}	L. tsfa:jk E. dzə:jk/dzə:jk	şig Ht VII 1401 (in: <i>ka tun-şig</i> 實敦積) ⁵⁸	dz'ak	şiy ¹³¹
zhai	齋	210.3	tser/tsai ^{593y}	L. tsai:j E. tsə:ij/tsə:ij	čay Ht VII 1345 (in: <i>čayšt</i>) ⁵⁹	tşai	čaj ¹⁴⁴
zhái	宅	40.3	d'äk/d'äk ^{780b}	L. trfa:jk E. drə:jk/dre:jk	čig Ht VII 1201	d'ak	čiy ¹³¹
zhàng	帳	50.8	tiang/tiang-721g	L. triaŋ` E. triaŋ ^h	čan Ht VII 1095 ... (in: <i>TAWčay</i> 帳)	ø?	

56 帳 *yuan* ShōKango'da bulunmaz, ancak s. 137'de Pulley. ve GSR'de onunla tamamen aynı seslere sahip 遠 *yuan* yer alır: ShōKango *fiuen*, Uyg. *wen*; Pulley. *L. yan*, E. *wuan*; GSR 256f *giwān/jiwan*;; GSR'de fazla olarak eski şeklin tasarlanan yazıçevriminde sonda iki nokta bulunur.

57 56 kez; ayrıca bkz. Ht VII 134 (in: *küentso* 玄藏) 19 kez.

58 Ayrıca bkz. Ht VII 1401 (實敦積), 1480 (in: *tun-şig* 敦積); metnin Çince aslında, Cien VII'de 積 *ze* (G. 11,664; 154/10) yerine 曠 *yi* (G. 5421; 181/6) yer alır, krş. Cien VII 260b4-5 *Jia Dunyi* ve Komm. 526 ile Cien VII 260b20 [*Jia Dun-i* *yi* (T. 260b4-5 實敦曠); Uygurca metnin burada nüsha farkını takip etmesi konusunda bkz. Ht VII Komm. 1401.

59 Ht VII 1345 *čayş*; *čay* okunuşu kesin, krş. T.260a22⁵, ancak *ş* pek açık değil, bir olasılıkla 時 *shí* 'zaman, vakit; dönem, mevsim (time; season)' olabilir, krş. Pulley. s. 282: *L. şfi*, E. *dziş/dzi*; GSR 961z: *d'iəg/zi*; ShōKango 146: *ziəi*, Uyg. *şti*; BT XIII 41.1 *şti* 'Zeit'.

zhào	趙	156.7	d'jog/d'jäu:1149u	L. trfiaw` E. driaw`	čäu Ht VII 1179 (in: čäu-kun 趙公)	d'ieu	čäu ¹⁴¹
zhēn	眞	109.5	fiēn/tšiēn ^{375a}	L. tšin, E. tcin	čin Ht VII 127 ...	tciēn	čin ¹³³
zhèn	陣	170.7	d'jēn/d'jēn ^{373f}	L. trhin` E. drinh	čin Ht VII 1185 (in: pačin 破陣)	d'jēn	čin ¹³³
zhēng ⁶⁰	貞	154.2	tiēng/tjiāng ^{834g}	L. triajj E. triajj	če Ht VII 168, 1317 (in: čekuan 貞觀)	tiej	če
zhēng	正	77.1	fiēng/tšiāng-833j	L. tšajj E. tšajj	čēü Ht VII 1403-04 (in: tu čēülin 杜正倫)	tçej	čē ¹²⁹
zhōng	鐘	167.12	fiung/tšiwong ^{1188x}	L. tšywnj E. tçuawnj	čun/čünj Ht VII 74 ⁶¹	tçionj	čünj
zhōu	州	47.3	fiōg/tšjau ^{1086a}	L. tšiw, E. tçuw	čēü Ht VII 830 ... ⁶²	tçiəu	čünj ¹²⁵
zhǔ	主	3.4	fiu/tšju:129a	L. tšyǎ E. tçuǎ	čü (yü?) Ht VII 304 (in: sičü 寺主) ⁶³	tciu	čü
							čüi ¹⁵¹

60 Ayrıca oku: *zhen*!61 *čupli* örneğinde; diğer örnekler için bkz. 1147 ve 1346. satırlar.62 Diğer örnekler için bkz. Ht VII 653 (in: *sučēü* 蘇州); Ht VII 655 (in: *šou-čēü* 常州); Ht VII 1400 (in: *yenčēü*); Ht VII 1402 (in: *pučēü* 蒲州); Ht VII 1403 (in: *kag-čēü* 穀州); Ht VII 1404-05 (in: *hün-čēü* 恒州)63 Ayrıca bkz. *čuy* Ht VII 318 (in: *kunčuy*/公主)

zhuàn	傳	9.11	d'jwan/ǣ'jwǎn ^{231f}	L. trfiyan` E. drwian ^h	čüen Ht VII 4 ... (in: <i>tsi-un-čüen</i> 慈恩傳)	64cf. tciuen čüen ¹³⁷
zǐ	子	39.0	tsjəg/tsi: ^{964a}	L. tsz' E. tsi'/'tsi'	<i>tsi/tsu</i> / <i>dsi</i> / <i>se</i> Ht VII 317 65	tsiəi tse, zi ¹⁴⁵
zì	字	39.3	dz'jəg/dz'i: ⁹⁶⁴ⁿ	L. tsfiž` E. dzi ^h /dzi ^h	<i>užik</i> (?) Ht VII 113966	? ʔə
zōng	宗	40.5	tsōng/tsuong ^{1003a}	L. tsəwŋ E. tsawŋ	<i>suŋ/waŋ</i> (~ <i>tsuŋ</i> ?) Ht VII 1088-89 (in: <i>waŋ tausun</i> 王道宗) ⁶⁷	tsoŋ tsuŋ, suŋ ¹²⁴
zuǐ	嘴	148.5	cf. tsiwǎr, tswiɛ: ^{358t}	L. tsyj' E. tswiǎ'/tswi'	<i>tsui</i> Ht VII 535 (in: <i>tsuisci</i> 嘴子)	cf. 𪔐 tsiuě tsui ¹⁴⁷
zuì	罪	122.8	dz'wəd/dz'uai: ^{513a}	L. tsfuaj` E. dzwej'	<i>tsuy</i> Ht VII 1526	dz'uai tsoi,soi ¹⁴⁴⁻⁵

64 專 *zhuān* için!65 Diğer örnekler için bkz. (in: *hotaidsi* 皇太子); Ht VII 416, 426, 608, 967 (in: *kau taitsi* 高太子); Ht VII 535 (in: *tsuisci* 嘴子); Ht VII 1785 (in: *luŋtsi* 籠子); *tsu* Ht VII 1752 (in: *kapisu* 盒子); *se* Ht VII 1941, 1364, 1804 (in: *tetse* 弟子)

66 Toplam 19 kez

67 *waŋ* Ht VII 1156-57 (in: *ürči šäv-waŋ* 尉遲紹宗)

5. Dizinler (Indizes)

5.1. Çince Dizin

1.2	三	sān	35.7	夏	xià
1.4	丙	bǐng	37.0	大	dà
3.4	主	zhǔ	37.1	太	tài
4.9	乘	shèng	37.4	夾	jiā
5.0	乙	yǐ	39.0	子	zǐ
5.10	乾	gān	39.3	字	zì
8.6	京	jīng	39.5	季	jì
9.0	人	rén	40.3	宅	zhái
9.2	仁	rén	40.5	定	dìng
9.3	令	líng	40.5	宗	zōng
9.4	伏	fú	40.6	宣	xuān
9.4	任	rén	40.7	宮	gōng
9.5	佛	fó	41.3	寺	sì
9.7	侯	hóu	41.7	射	shè
9.8	俚	chuí	41.8	尉	yù
9.8	倫	lún	42.0	小	xiǎo
9.11	傳	zhuàn	44.1	尺	chǐ
9.12	僕	pú	46.0	山	shān
9.12	僧	sēng	46.10	嵩	sōng
9.12	像	xiàng	47.3	州	zhōu
12.2	公	gōng	48.2	巧	qiǎo
18.8	剛	gāng	49.0	己	jǐ
24.7	南	nán	50.2	布	bù
24.10	博	bó	50.5	帛	bó
27.7	后	hòu	50.6	帝	dì
30.2	史	shǐ	50.7	師	shī
30.7	唐	táng	50.8	常	cháng
31.10	圓	yuán	50.8	帳	zhàng
32.8	堂	táng	51.3	年	nián
32.9	堯	yáo	53.5	府	fǔ
32.12	墨	mò	53.5	庚	gēng
33.0	士	shì	53.7	庭	tíng

53.10	廊	láng	77.3	步	bù
57.2	弘	hóng	77.4	武	wú
57.4	弟	dì	79.9	殿	diàn
59.6	彥	yàn	85.0	水	shuǐ
60.14	徽	huī	85.1	永	yǒng
61.6	恩	ēn	85.3	池	chí
61.6	恭	gōng	85.3	江	jiāng
61.6	恒	héng	85.4	沙	shā
61.8	惊	cóng	85.5	法	fǎ
61.10	慈	cí	85.5	河	hé
61.11	慧	huì	85.6	流	liú
62.1	戊	wù	85.6	洛	luò
64.8	掖	yè	85.8	淨	jìng
66.8	敦	dūn	85.9	湯	tāng
67.0	文	wén	85.11	漢	hàn
70.5	施	shī	85.16	瀛	yíng
72.0	日	rì	95.0	玄	xuán
72.4	昌	chāng	96.0	王	wáng
72.4	明	míng	96.0	玉	yù
72.6	晋	jìn	96.6	班	bān
72.12	曆	lì	98.11	軛	zhuān
73.2	曲	qū	101.0	用	yòng
75.3	杜	dù	105.4	癸	guǐ
75.3	李	lǐ	106.0	白	bái
75.3	束	shù	106.4	皇	huáng
75.4	扭	chǒu	108.6	盒	hé
75.6	懷	huái	109.5	眞	zhēn
75.7	梵	fàn	112.5	破	pò
75.8	楷	tà	112.8	碑	bēi
75.9	極	jí	113.5	祐	yòu
75.11	樓	lóu	113.9	福	fú
75.11	樣	yàng	115.10	穀	gǔ
76.10	歌	gē	117.0	立	lì
77.1	正	zhēng	118.5	笙	shēng

118.6	筆	bǐ	154.6	賈	jiǎ
118.16	籠	lóng	154.11	蹟	zé
119.8	精	jīng	156.7	趙	zhào
120.5	紹	shào	159.3	軒	xuān
120.7	經	jīng	159.7	輔	fǔ
120.8	綱	gāng	159.10	輓	yuán
120.8	維	wéi	162.9	道	dào
120.19	纛	dú	162.9	遂	sui
122.8	罪	zuì	163.6	訓	xún
122.14	羅	luó	162.12	遲	chí
123.11	義	xī	166.0	里	lǐ
123.7	義	yì	167.0	金	jīn
136.6	舜	shùn	167.7	銳	ruì
138.1	良	liáng	167.8	錦	jǐn
140.4	花	huā	169.7	閫	kǔn
140.4	序	xù	167.10	鎖	suǒ
140.5	英	yīng	167.12	鐘	zhōng
140.6	草	cǎo	170.7	院	yuàn
140.8	華	huá	170.7	陣	zhèn
140.10	蒲	pú	170.8	陰	yīn
140.11	蓮	lián	170.9	隋	suí
140.12	蕭	xiāo	170.9	陽	yáng
140.14	藏	zàng	172.10	雙	shuāng
140.16	藿	huò	176.0	面	miàn
140.16	蘇	sū	187.0	馬	mǎ
142.11	螺	luó	189.0	高	gāo
144.6	街	jiē	198.5?	甌	lù
145.7	裕	yù	210.3	齋	zhāi
145.9	褚	chǔ	212.0	龍	lóng
147.13	覺	jué			
147.18	觀	guān			
148.5	嘴	zuǐ			
154.0	貝	bèi			
154.2	貞	zhēng			

5.2. Uygurca Dizin

Uygurca	Ç.Şekil	Çince			
<i>ba</i>	馬	mǎ	<i>fir</i>	佛	fó
<i>bay</i>	貝	bèi	<i>fu</i>	府	fǔ
<i>biir, bit-</i>	筆	bǐ	<i>fu</i>	輔	fǔ
<i>bou</i>	戊	wù	<i>fug</i>	伏	fú
<i>bu</i>	布	bù	<i>fug</i>	福	fú
<i>bur: fir</i>	佛	fó	<i>gen</i>	彥	yàn
<i>çañ</i>	帳	zhàng	<i>geu</i>	堯	yáo
<i>čäu</i>	趙	zhào	<i>gii</i>	義	yì
<i>čay</i>	齋	zhāi	<i>gim</i>	錦	jǐn
<i>če</i>	貞	zhēng	<i>güǧ</i>	玉	yù
<i>čeü</i>	扭	chǒu	<i>ha</i>	夏	xià
<i>čeü</i>	正	zhēng	<i>han</i>	漢	hàn
<i>čeü</i>	州	zhōu	<i>hav</i>	后	hòu
<i>či</i>	遲	chí	<i>hi</i>	河	hé
<i>či</i>	池	chí	<i>hiŋ</i>	恒	héng
<i>čîn</i>	陣	zhèn	<i>hiu</i>	侯	hóu
<i>čo</i>	昌	chāng	<i>ho</i>	皇	huáng
<i>čü (yü?)</i>	主	zhǔ	<i>ho</i>	剛	gāng
<i>čüen</i>	傳	zhuàn	<i>hoi</i>	懷	huái
<i>čuin</i>	輒	chuān	<i>hua</i>	藿	huò
<i>čun/čün</i>	鐘	zhōng	<i>hua</i>	花	huā
<i>čüö</i>	褚	chǔ	<i>hua</i>	華	huá
<i>čig</i>	尺	chǐ	<i>huŋ</i>	弘	hóng
<i>čig</i>	宅	zhái	<i>in</i>	恩	ēn
<i>čim</i>	笙	shēng	<i>ir</i>	乙	yǐ
<i>čîn</i>	眞	zhēn	<i>ka</i>	賈	jiǎ
<i>dî</i>	庭	tíng	<i>kap</i>	夾	jiā
<i>dî</i>	帝	dì	<i>kap</i>	盒	hé
<i>dien</i>	年	nián	<i>kau</i>	巧	qiǎo
<i>dsi : tsi</i>	子	zǐ	<i>kau</i>	高	gāo
<i>e</i>	英	yīng	<i>kay</i>	街	jiē
<i>fab</i>	法	fǎ	<i>ken</i>	軒	xuān
			<i>ken</i>	乾	gān

<i>kı</i>	庚	<i>gēng</i>
<i>ki</i>	義	<i>xī</i>
<i>ki</i>	己	<i>jǐ</i>
<i>ki</i>	京	<i>jīng</i>
<i>ki</i>	經	<i>jīng</i>
<i>kiäg</i>	極	<i>jí</i>
<i>kim</i>	金	<i>jīn</i>
<i>kin, küñ</i>	恭	<i>gōng</i>
<i>ko</i>	綱	<i>gāng</i>
<i>kog</i>	覺	<i>jué</i>
<i>koñ</i>	江	<i>jiāng</i>
<i>kuan</i>	觀	<i>guān</i>
<i>küen</i>	玄	<i>xuán</i>
<i>kug</i>	穀	<i>gǔ</i>
<i>küi</i>	季	<i>jì</i>
<i>küi</i>	癸	<i>guǐ</i>
<i>küi</i>	慧	<i>huì</i>
<i>küi</i>	徽	<i>huī</i>
<i>kün</i>	訓	<i>xún</i>
<i>küñ</i>	宮	<i>gōng</i>
<i>kuñ, kun</i>	公	<i>gōng</i>
<i>küün/kün</i>	閭	<i>kūn</i>
<i>kuy</i>	歌	<i>gē</i>
<i>küğ</i>	曲	<i>qū</i>
<i>la</i>	羅	<i>luó</i>
<i>la</i>	螺	<i>luó</i>
<i>lag</i>	洛	<i>luò</i>
<i>lan</i>	廊	<i>láng</i>
<i>lau, lou</i>	樓	<i>lóu</i>
<i>le</i>	令	<i>líng</i>
<i>leg</i>	曆	<i>lì</i>
<i>len</i>	蓮	<i>lián</i>
<i>li</i>	李	<i>lǐ</i>
<i>li</i>	里	<i>lǐ</i>

<i>lib</i>	立	<i>lì</i>
<i>lin</i>	倫	<i>lún</i>
<i>liu</i>	流	<i>liú</i>
<i>lo</i>	良	<i>liáng</i>
<i>lug</i>	甌	<i>lù</i>
<i>luñ</i>	籠	<i>lóng</i>
<i>luu</i>	龍	<i>lóng</i>
<i>mäkä</i>	墨	<i>mò</i>
<i>me</i>	明	<i>míng</i>
<i>men</i>	面	<i>miàn</i>
<i>nam</i>	南	<i>nán</i>
<i>pa</i>	破	<i>pò</i>
<i>pag</i>	白	<i>bái</i>
<i>pah</i>	博	<i>bó</i>
<i>pan</i>	班	<i>bān</i>
<i>pi</i>	丙	<i>bǐng</i>
<i>pi</i>	步	<i>bù</i>
<i>pi</i>	碑	<i>bēi</i>
<i>pu</i>	僕	<i>pú</i>
<i>pu</i>	捕	<i>pú</i>
<i>sam</i>	三	<i>sān</i>
<i>san</i>	僧	<i>sēng</i>
<i>seu</i>	蕭	<i>xiāo</i>
<i>seu</i>	小	<i>xiǎo</i>
<i>si</i>	寺	<i>sì</i>
<i>se: tsi</i>	子	<i>zǐ</i>
<i>so</i>	鎖	<i>suǒ</i>
<i>soo</i>	像	<i>xiàng</i>
<i>su</i>	蘇	<i>sū</i>
<i>sui</i>	隋	<i>suí</i>
<i>süi</i>	遂	<i>suì</i>
<i>sun</i>	嵩	<i>sōng</i>
<i>sun</i>	宗	<i>zōng</i>
<i>süö</i>	序	<i>xù</i>

<i>sir</i>	束	shù	<i>tso</i>	藏	zàng
<i>ša</i>	沙	shā	<i>tsüen</i>	宣	xuān
<i>šan</i>	山	shān	<i>tsui</i>	嘴	zuǐ
<i>šäv</i>	紹	shào	<i>tsuŋ: suŋ</i>	宗	zōng
<i>ši</i>	施	shī	<i>tsüŋ/tsuŋ</i>	惊	cóng
<i>šig</i>	蹟	zé	<i>tsuy</i>	罪	zuì
<i>ši</i>	師	shī	<i>tsing</i>	層	céng
<i>ši</i>	士	shì	<i>tun</i>	敦	dūn
<i>ši</i>	史	shǐ	<i>ür</i>	尉	yù
<i>šia</i>	射	shè	<i>užik (?)</i>	字	zì
<i>šin</i>	乘	shèng	<i>vam</i>	梵	fàn
<i>šon</i>	雙	shuāng	<i>ven</i>	圓	yuán
<i>šou</i>	常	cháng	<i>vi</i>	維	wéi
<i>šu</i>	水	shuǐ	<i>vin</i>	文	wén
<i>šui</i>	僇	chuí	<i>vu</i>	武	wú
<i>šüin</i>	舜	shùn	<i>vin</i>	帛	bó
<i>tai</i>	太	tài	<i>waŋ</i>	王	wáng
<i>tai</i>	大	dà	<i>waŋ: suŋ</i>	宗	zōng
<i>tau</i>	杜	dù	<i>wen</i>	院	yuàn
<i>tau, tav</i>	道	dào	<i>wen</i>	轅	yuán
<i>tav</i>	楷	tà	<i>wi</i>	銳	ruì
<i>te</i>	定	dìng	<i>yaŋ</i>	陽	yáng
<i>ten</i>	殿	diàn	<i>yaŋ</i>	樣	yàng
<i>tet</i>	弟	dī	<i>yeg</i>	掖	yè
<i>to</i>	唐	táng	<i>yen</i>	瀛	yíng
<i>to</i>	堂	táng	<i>yin</i>	陰	yīn
<i>to-: tau</i>	道	dào	<i>yö</i>	永	yǒng
<i>tog</i>	藁	dú	<i>yuy</i>	用	yòng
<i>tsau/tsua</i>	草	cǎo	<i>yuu</i>	祐	yòu
<i>tse</i>	淨	jìng	<i>yuu</i>	裕	yù
<i>tsi</i>	慈	cí	<i>yin</i>	人	rén
<i>tsi</i>	精	jīng	<i>zin</i>	仁	rén
<i>tsi/tsu</i>	子	zǐ	<i>žim</i>	任	rén
<i>tsin</i>	晋	jìn	<i>žir</i>	日	rì

6. Kaynakça

- B. CSONGOR, "Chinese in the Uighur Script of the T'ang-Period", *Acta Orientalia Academiae scientiarum Hungaricae*, 2 (1952): 73-121.
- , "Some more Chinese Glosses in Uighur Script", *Acta Orientalia Academiae scientiarum Hungaricae*, 4 (1954) 1-3: 251-257.
- A. VON GABAIN, *Alt türkische Grammatik*, Wiesbaden 1974³.
- Herbert A. GILES, *A Chinese-English Dictionary*, Shanghai-London 1912.
- György KARA, "Mittelchinesisch im Spät uigurischen", *Ägypten, Vorderasien, Turfan, Probleme der Edition und Bearbeitung altorientalischer Handschriften, Tagung in Berlin, Mai 1987*. Hrsg. H. Klengel, W. Sundermann, Akademie Verlag, Berlin 1991: 129-133.
- , "Sino-uigurische Worterklärungen", *Sprachen des Buddhismus in Zentralasien, Vorträge des Hamburger Symposions vom 2. Juli bis 5. Juli 1981*. Hrsg. K. Röhrborn, W. Veenker, VSUA Band 16, Wiesbaden 1983: 44-52.
- Bernhard KARLGREN, *Analytic Dictionary of Chinese and Sinojapanese*, Paris 1923. [= ADC]
- , *Grammata Serica Recensa*, Stockholm 1957 (1972²). [= GSR]
- R. H. MATHEWS, *Mathews' Chinese-English Dictionary*, Harvard 1972.
- Alexander MAYER, *Xuanzangs Leben und Werk. Teil 2. Cien-Biographie VII*. VSUA Band 34, Wiesbaden 1991. [= Cien VII]
- Mehmet ÖLMEZ, "Über die Sanskrit- und Chinesisch-Kenntnisse der Uiguren", *Annemarie von Gabain und die Turfanforschung, Berlin, 9.-12.12.1994'te sunulan bildiri* (10.12.1994).
- Edwin G. PULLEYBLANK, *Lexicon of Reconstructed Pronunciation in Early Middle Chinese, Late Middle Chinese, and Early Mandarin*, Vancouver 1991. [= Pulley.]
- Klaus RÖHRBORN, *Uigurisches Wörterbuch, Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien*. 1-5. Wiesbaden 1977-1994.
- , *Xuanzangs Leben und Werk. Teil 3. Die alttürkische Xuanzang-Biographie VII*. VSUA Band 34, Wiesbaden 1991. [= Ht VII]
- , "Chinesische Binome im Uigurischen", *Annemarie von Gabain und die Turfanforschung, Berlin, 9.-12.12.1994'te sunulan bildiri* (10.12.1994).
- Masahiro SHŌGAITO, "Chinese Loan Words in Uighur", *Studies on the Inner Asian Languages II*, 1986: 124-156. [= Shō, ShōKango]
- И.Н. ШЕРВАШИДЗЕ, "Фрагмент общетюркской лексики заимствованный фонд", *Вопросы Языкознания*, 1982, 2: 54-92.
- 新汉德词典 XIN HAN DE CIDIǎN, *Das neue Chinesisch-Deutsche Wörterbuch*, Beijing 1988.